

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Lexicoloxía e Semántica do Español		Código	613G01035
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Lopez Palma, Helena	Correo electrónico	helena.palma@udc.es	
Profesorado	Lopez Palma, Helena	Correo electrónico	helena.palma@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudio teórico y descriptivo del significado en expresiones del español. Análisis de la estructuración y composición del significado de la lengua española.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A12	Coñecer os principios teóricos básicos da tradución directa e inversa e ser capaz de poñelos en práctica.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Coñecer as principais correntes de estudio dos ámbitos relacionados co léxico e a súa aplicación ao español.	A1	B1	C1
	A2	B2	C6
	A3	B3	C8
	A11	B5	
	A12	B7	
	A15	B8	
	A20	B10	
	A21		
	A23		
Coñecer os niveis léxico e semántico do español e telos en conta na análise e explicación de textos.	A1	B3	C6
	A2	B5	
	A19	B6	
	A22	B7	
Coñecer e saber identificar razoadamente as unidades léxicas do español e as relacións entre elas.	A1	B1	C1
	A2	B3	
	A3	B5	
	A5	B6	
	A10	B7	
	A15		
Coñecer e saber utilizar co máximo aproveitamento e de forma crítica os dicionarios do español.	A5	B1	C1
		B2	C6
		B3	
		B4	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O estudo do significado	Disciplinas que estudan o significado. Tipos de significado: significado *eritativo-funcional, significado emocional. Denotación, mostración. Sentido, referencia.
2. As unidades semánticas	Predicados, cuantificadores, trazos semánticos. Variables, constantes.
3. Semántica léxica: a estruturación do léxico	Campos léxicos. Relacions léxicas.
4. Lexicoloxía sincrónica	Formación de palabras. Tendencias do léxico do español.
5. Lexicoloxía diacrónica	Procedencia do léxico español. Préstamos. Cambios semánticos. Etimoloxía.
6. Lexicografía do español	Introducción a Lexicografía. Os dicionarios do español.
7. Semántica composicional	A función interpretativa.
8. Actitudes proposicionais	Crenzas, afirmacións, preguntas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A5 B4 B5 C1	0.5	0	0.5

Sesión maxistral	A3 A21 A22 B5	21	30	51
Obradoiro	A1 A2 A10 A12 A15 A19 A20 B1 B2 B8 C6	21	30	51
Lecturas	A3 A11 A23 B3 B6 B7	0	10	10
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A15 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C8	0	14	14
Proba mixta	A1 A3 A5 A11 A15 A22 A23 B4 B5 B10 C1	2	20	22
Atención personalizada		1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Exame dos coñecementos previos relacionados coa materia. Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.
Sesión maxistral	Exposición teórico-práctica. Agárdase que o alumnado se implique nestas sesións de forma participativa.
Obradoiro	Combinación de diversas metodoloxías e probas (exposicións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas etc.) a través das que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico co apoio e supervisión do profesor.
Lecturas	Lectura reflexiva e asimilación de diversos artigos ou capítulos de libros.
Traballos tutelados	Traballo monográfico sobre un tema relacionado coa materia. Será imprescindible o seguimento da súa preparación por parte do profesor.
Proba mixta	Exame final no que se amosarán os coñecementos e competencias adquiridos, tanto dende o punto de vista teórico como aplicado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	As actividades dos obradoiros levarán consigo unha fase de preparación e seguimento que implica un uso intensivo das titorías.
Proba mixta	A atención personalizada faise especialmente necesaria nas actividades cuxa formulación ou desenvolvemento sexan diferentes para cada estudante.
Sesión maxistral	
Obradoiro	
Lecturas	Enténdese que a avaliación forma parte do proceso de aprendizaxe e, polo tanto, recoméndase que se empreguen as titorías para revisar os exercicios, o traballo tutelado e o exame final. As titorías poderán ser presenciais ou realizarse mediante correo electrónico ou a plataforma Moodle.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A15 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C8	Traballo monográfico sobre un tema relacionado coa materia. Avaliarase a orixinalidade, o rigor, o correcto e completo manexo das fontes, a axeitada estruturación, a corrección lingüística, a calidade e profundidade da análise e a relación coa bibliografía pertinente e cos contidos da materia.	20

Proba mixta	A1 A3 A5 A11 A15 A22 A23 B4 B5 B10 C1	Exame final na data oficial establecida pola Facultade no que se amosarán os coñecementos e competencias adquiridos, tanto dende o punto de vista teórico como aplicado. Poderá consistir no desenvolvemento de contidos, aplicación de coñecementos á análise de elementos léxicos ou textos, preguntas cortas, etc. Poderá incluír contidos das sesións maxistras, os obradoiros e as lecturas.	50
Obradoiro	A1 A2 A10 A12 A15 A19 A20 B1 B2 B8 C6	Exercicios que se desenvolverán tanto nas aulas como fóra delas.	30

Observacións avaliación

Para superar a materia, a cualificación mínima da proba mixta deberá ser de 4 puntos sobre 10.

Cualificarase como non presentado a quen non se presente ao exame final oficial, independentemente do número de actividades entregadas.

Na segunda edición de actas (mes de xullo) poderanse recuperar tódolos instrumentos de avaliación arriba descritos coas mesmas porcentaxes que na primeira edición. Só cualificarase como non presentado a quen xa tivese esta cualificación na edición de actas de xaneiro e, ademais, non se presente ao exame oficial de xullo.

Para a segunda edición de actas a data límite de entrega do traballo e as actividades será a data fixada oficialmente para o exame.

Os traballos ou actividades enviaranse por correo electrónico dende a dirección que a UDC proporciona a cada estudante. O estudante comprométese a gardar unha copia de cada traballo, en previsión de problemas na recepción.

Só se aceptarán traballos, actividades etc., que se entreguen no prazo establecido.

Os traballos, actividades e exames deben cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado etc.). Penalizarase a cualificación dos escritos que non se axusten a esta norma.

O plaxio (é dicir, a utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a fonte de procedencia), mesmo parcial, ou calquera outra falta de honradez académica, dará lugar á descualificación automática da actividade.

Estudantes a tempo parcial con dispensa académica recoñecida. Realizarán actividades compensatorias dos obradoiros, previo acordo co profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Casas Gómez, Miguel (1999). Las relaciones léxicas. Tubinga: Max Niemeyer - Escandell Vidal, M. Victoria (2007). Apuntes de semántica léxica. Madrid: UNED - Lara, Luis Fernando (2006). Curso de lexicología. México: El Colegio de México - Lyons, John (1997). Semántica lingüística: Una introducción. Barcelona: Paidós - Medina Guerra, Antonia M. (coord.) (2003). Lexicografía española. Barcelona: Ariel - Miguel, Elena de (ed.) (2009). Panorama de la lexicología. Barcelona: Ariel - Otaola Olano, Concepción (2001). Lengua Española III. Semántica. Lexicología. Lexicografía. Madrid: UNED - Otaola Olano, Concepción (2003). Introducción a la lexicología de la lengua española. Madrid: UNED - Otaola Olano, Concepción (2004). Lexicología y semántica léxica teoría y aplicación a la lengua española. Madrid: Ediciones Académicas - Porto Dapena, José-Álvaro (2009). Lexicografía y metalexicografía: Estudios, propuestas y comentarios. A Coruña: Universidade da Coruña - Lopez Palma, Helena (2013). Notes. UDC
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións
AdaptaciónA materia poderá ser adaptada a estudantes con discapacidades, que non teñan un nivel de español similar ao do nativo ou que por calquera motivo precisen algunha modificación en calquera dos aspectos reflectidos nesta guía docente. Prégase aos interesados que se poñan en contacto co profesor ou co seu titor.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías